

ITSENÄISYYDEN JUHLAVUODEN LASTENSÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

Hallitus 31.3.2021 § 8

Valtuuskunta 5.5.2021 § 7

§1 NIMI JA KOTIPAikka

(1 mom.) Säätiön nimi on Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö sr, ruotsiksi Självständighetsjubileets barnstiftelse sr.

(2. mom.) Säätiö voi käyttää toiminnassaan nimen ohella toissijaista tunnusta Itla.

(3. mom.) Säätiön kotipaikka on Helsinki.

§2 TARKOITUS

Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja asemaa sekä hyvää tulevaisuutta. Säätiö edistää ja tukee myös vanhemmuutta sekä lasten kasvuoloja ja kasvatusta.

§ 3 TARKOITUKSEN TOTEUTTAMINEN

(1. mom.) Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö voi

- tehdä, arvioida ja julkaista tutkimuksia ja selvityksiä ja niiden arviointeja sekä tutkitusti parhaita käytäntöjä, ja edistää niiden käyttöä ja hyödyntämistä
- kouluttaa ja jakaa tietoa lasten kanssa työskenteleville ja huolehtia tiedotuksesta väestölle
- koota lasten kanssa työskenteleviä ja lapsuutta tutkivia yhteistyöhön ja osallistua yhteistyöhankkeisiin
- antaa tukea ja ohjausta perheiden sisäisten suhteiden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi
- avustaa ja tukea erityisesti tehokkaita ja vaikuttavia lapsiin kohdistuvia palveluita ja muuta toimintaa eriarvoisuuden vähentämiseksi ja vakaan kehityksen turvaamiseksi
- jakaa apurahoja ja avustuksia tieteelliseen tutkimukseen
- toteuttaa tarkoitustaan kaikilla muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

(2. mom.) Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan omassa toiminnassaan, kokonaan tai osittain omistamiensa yhtiöiden kautta ja muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa yhteistyössä sekä tehdä kansainvälistä yhteistyötä tarkoituksensa toteuttamiseksi.

(3. mom.) Säätiö voi tukea perustajiansa (sosiaali- ja terveysministeriö ja Lastensuojelun Keskusliitto). (UUSI MUOTOILU)

4 § TOIMINNAN RAHOITUS

(1.mom.) Säätiön toimintaa voidaan rahoittaa toiminnan tuloilla ja muulla rahoituksella sekä näissä säännöissä määrätyn mukaisesti säätiön pääomalla.

(2.mom.) Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi säätiölle luovutetun omaisuuden tuottoa ja muuta aiemmin kertynyttä Säätiön omaisuuden tuottoa voidaan käyttää säätiön tavanomaisen toiminnan rahoittamiseen vuosittain säätiön hallituksen hyväksymän toimintabudjetin ja -suunnitelman mukaisesti. (UUSI MUOTOILU)

(3.mom) Jos säätiön oma pääoma on alle Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi säätiölle luovutetun omaisuuden luovutushetken markkina-arvon, säätiön sijoitusomaisuutta on kartutettava niillä varoilla, jotka jäävät käyttämättä tavanomaisten toimintamenojen jälkeen.

(4. mom.) Säätiön varainhoidon on oltava suunnitelmallista.

(5. mom.) Säätiöllä on oikeus vastaanottaa lahjoituksia, testamentteja ja avustuksia, hakea ja saada tutkimus- ja kehitysrahoitusta sekä muullakin laillisella tavalla kartuttaa omaisuutta. Säätiö voi asiamukaisesti suostumuksin ja luvuin järjestää arpajaisia ja keräyksiä.

(6. mom.) Säätiö voi harjoittaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi kaikkea liiketoimintaa.

§ 5 VALTUUSKUNTA

(1. mom.) Säätiöllä on valtuuskunta, jonka tehtävänä on seurata, tukea ja edistää säätiön toimintaa.

(2. mom.) Valtuuskunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja toimikaudesta säädetään lailla.

§ 6 VALTUUSKUNNAN TOIMINTA

(1. mom.) Valtuuskunta kokoontuu vuosittain kevätkokoukseen viimeistään kesäkuussa ja syyskokoukseen viimeistään joulukuussa.

(2. mom.) Valtuuskunta kokoontuu muulloinkin, jos valtuuskunta, valtuuskunnan puheenjohtaja tai säätiön hallitus pitää sitä tarpeellisenä tai jos vähintään viisi valtuuskunnan jäsentä sitä vaatii kirjallisesti valtuuskunnan puheenjohtajalta ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

(3. mom.) Kutsu valtuuskunnan kokoukseen lähetetään valtuuskunnan päättämällä tavalla vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät päätösaasiat.

7 VALTUUSKUNNAN PÄÄTÖKSENTEKO

(1. mom.) Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä yli puolet valtuuskunnan jäsenistä.

(2. mom.) Valtuuskunnan päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä, jollei näissä säännöissä määrätä suuremmasta enemmistöstä. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Hallituksen jäsenen erottamista koskeva päätös on pätevä, jos ehdotusta on kannattanut vähintään kolme neljäosaa kaikista valtuuskunnan jäsenistä.

(3. mom.) Vaaleissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät tällöin tasan, vaali ratkaistaan arvalla.

(4. mom.) Valtuuskunnan kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittavat puheenjohtaja ja vähintään yksi valtuuskunnan jäsen.

(5. mom.) Valtuuskunta valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan neljäksi vuodeksi kerrallaan. (UUSI MUOTOILU).

(6. mom.) Valtuuskunta määrää valitsemiensa hallituksen jäsenten erovuoroisuusjärjestyksen siten, että noin puolet jäsenistä on erovuorossa kahden vuoden välein. Erovuoroisuus määrätään arvalla, jollei asiasta päätetä yksimielisesti.

§ 8 HALLITUS

(1. mom.) Säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus. **Hallituksen tehtävä on huolehtia säätiön hallinnosta ja siitä, että säätiön toiminta järjestetään asianmukaisesti tarkoituksen toteutumiseksi.**

(2. mom.) Hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet.

(3. mom.) Hallituksen jäsenten ja varajäsenten toimikausi on neljä kalenterivuotta. Hallituksen jäsenistä ja näiden varajäsenistä on noin puolet erovuorossa joka toinen vuosi. Henkilö voidaan valita hallituksen jäseneksi enintään kolmeksi toimikaudeksi peräkkäin.

(4. mom.) Hallituksen jäsenet ja varajäsenet valitsee valtuuskunta. Valtuuskunta voi erottaa hallituksen jäsenet ja varajäsenet kesken toimikauden.

(5. mom.) Jos hallituksen jäsen tai varajäsen eroaa, erotetaan tai menettää kelpoisuutensa hallituksen jäsenen tehtävään taikka hallituksen jäsenen tai varajäsenen paikka tulee muutoin avoimeksi kesken toimikauden, valtuuskunta valitsee uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

(6. mom.) Hallituksella tulee olla kokemusta säätiön tarkoituksen alueella toimivien yhteisöjen ja säätiöiden toiminnasta, säätiön tarkoituksen alalla toimivasta julkisesta hallinnosta, tieteellisestä tutkimuksesta säätiön tarkoituksen alalla ja sijoitustoiminnasta. (UUSI MUOTOILU).

(7. mom.) Hallituksen jäseniä ja varajäseniä valittaessa on noudatettava naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n säännöksiä.

§ 9 HALLITUKSEN PÄÄTÖKSENTEKO

(1. mom.) Hallitus kokoontuu päättäminään aikoina ja milloin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai vähintään puolet hallituksen jäsenistä katsoo sen tarpeelliseksi. Kokouskutsun toimittamistavasta ja ajasta päättää hallitus.

(2. mom.) Hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä yli puolet jäsenistä.

(3. mom.) Hallituksen päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä, jollei säätiölaissa tai näissä säännöissä määrätä suuremmasta enemmistöstä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

(4. mom.) Vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät tällöin tasan, vaali ratkaistaan arvalla.

§ 10 TOIMITUSJOHTAJA JA TUTKIMUSPROFESSORI

(1. mom.) Säätiöllä voi olla toimitusjohtaja ja toimitusjohtajalla voi olla sijainen.

(2. mom.) Yhdellä säätiön toimihenkilöllä voi säätiön hallituksen päätöksellä olla tutkimusprofessorin arvonimi edellyttäen, että ko. henkilöllä on todettu dosentin tai professorin pätevyys. (UUSI MUOTOILU)

§ 11 NIMENKIRJOITUSOIKEUS

(1. mom.) Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen yhdessä.

(2. mom.) Hallitus voi oikeuttaa henkilön kirjoittamaan säätiön nimen yksin tai yhdessä toisen henkilön kanssa.

§ 12 TILINTARKASTAJA

Valtuuskunta valitsee säätiölle vähintään yhden tilintarkastajan.

§ 13 TILINPÄÄTÖS, TOIMINTAKERTOMUS JA VUOSIKERTOMUS

(1. mom.) Säätiön tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös ja toimintakertomus on toimitettava huhtikuun loppuun mennessä tilintarkastajille, joiden on annettava kirjallinen tilintarkastuskertomus hallitukselle kesäkuun loppuun mennessä.

(2. mom.) Valtuuskunta antaa vuosittain säätiön toiminnasta kertomuksen eduskunnan puhemiesneuvostolle. Kertomukseen on liitettävä jäljennös tilinpäätöksestä, tilintarkastuskertomuksesta ja säätiön toimintakertomuksesta.

§ 14 SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN

(1. mom.) Näiden sääntöjen muuttamiseen vaaditaan, että muutosehdotusta on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa hallituksen jäsenten kokonaismäärästä.

(2. mom.) Sääntöjen muuttaminen edellyttää, että vähintään kolme neljäsosaa valtuuskunnan kokouksessa läsnä olevista jäsenistä on kannattanut sääntöjen muuttamista.

(3. mom.) Säätiön purkamisesta voidaan päättää samalla tavoin kuin edellä on määrätty sääntöjen muuttamisesta.

§ 15 PURKAMINEN TAI LAKKAUTTAMINEN

Jos säätiö puretaan tai lakkautetaan, Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi säätiölle luovutetun omaisuuden jäljellä oleva osa on palautettava Suomen valtiolle. Muilta osin säätiön omaisuus on luovutettava käytettäväksi näiden sääntöjen 2 §:ssä määrätyn tarkoituksen toteuttamiseen.

§ 16 MOITEOIKEUS

Säätiön perustajilla ei ole säätiölain 7 luvun 1 §:n mukaista moiteoikeutta säätiön päätöksistä. Tämä määräys tulee voimaan, kun säätiön ensimmäinen valtuuskunta on valittu.

§ 17 VOIMAANTULO

Tässä mainitut säännöt tulevat voimaan 1.6.2021.

SÄÄNTÖMUUTOSTEN PERUSTELUT

3§ 3.mom.

Taustalla PRH:n ohje ja säätiölain muutos, jonka mukaan perustajat pitää mainita.

4§ 2.mom.

Säätiön kirjanpidossa sijoitusomaisuus arvostetaan sijoituslajikohtaisesti hankintamenoon tai tätä alempaan käypään arvoon. Sijoitusten mahdollisia käypien arvojen nousuja ei toisaalta kirjanpitolain mukaan kirjata. Tällöin voi ainakin teoriassa olla mahdollista, että sijoitusten käypien arvojen lasku syö Säätiön oman pääoman alle lahjoitushetken sijoitusten markkina-arvon. Tämähän olisi pahimmillaan voinut tapahtua 31.12.2020, jos koronasta johtuvat arvonalennukset eivät olisi palautuneet tilinpäätöshetkeen mennessä. Tällöin olisi oltu tilanteessa, jossa Säätiön oma pääoma olisi laskenut alle sijoitusten lahjoitushetken markkina-arvon. Uusien ehdotettujen sääntöjen mukaan (ja jopa nykysääntöjen tulkinnan mukaan) tämä olisi aiheuttanut tarpeen ”tavanomaisten toimintamenojen” huomattavaan leikkaamiseen.

Sääntöjen nykyinen 4§ on nyky muodossaan monitulkintainen. Nykyisellä 4 §:n säännöksellä lahjoittaja on halunnut 4§:n säännöksellä turvata lahjoitetun pääoman noin 50 miljoonaa euroa pysyvyyden. Uuden muotoilun lähtökohtana on ajatus, ettei yksittäisten tilikausien toimintamenojen määrää rajoiteta suhteessa lahjoitettuun pääomaan, jolloin tarve nykyisen 4§ 2 mom. säännökselle sellaisenaan poistuu. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että lahjoitettua pääomaa ja sen tuottoa sekä toimintamenoja tarkastellaan kumulatiivisesti (lahjoitushetkestä lähtien) irrallaan yksittäisistä tilikausista. Näin ajatellen sääntöjen 3 mom. rajoittaisi kumulatiivista varojen käyttöä.

Uudessa sääntömuotoilussa hallituksen rooli korostuu varojen käytön valvomisessa. Hallituksen tehtävä on jo säätiölain perusteella valvoa varojen käyttöä (ml. hyväksyä vuosibudjetit) ja noudattaa tarpeellista varovaisuutta siltä osin, että lahjoituspääoma säilyy. Vastaavasti toimitusjohtajan vastuulla on valmistella ja toimeenpanna huolellisuusvelvoite muistaen edellä mainittuja. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettäisiin jatkossakin laskelma, kuten on toimitukin vuosien 2019 ja 2020 osalta, Säätiön 4§:n sääntöjen noudattamisesta.

7§ 5.mom

Uusi muotoilu vastaa hallitusten jäsenten toimikauden pituutta.

7§ 6.mom.

Siirretty nykyisten sääntöjen 18. pykälästä.

8§ 1.mom.

Siirretty nykyisten sääntöjen 9. pykälästä.

8§ 6.mom.

Kelpoisuus on tarkoituksenmukaista määritellä yleisellä tasolla, mikä helpottaa hallituksen jäsenten rekrytoimisessa.

10§ 2.mom

Säätiön keskeinen toiminnan tarkoitus on lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia koskevan tiedon tuottaminen ja välittäminen. Säätiöllä on tätä varten mm. tutkimusohjelma. Tutkimusprofessorin arvonimellä korostetaan Säätiön roolia tutkimustiedon tuottajana ja välittäjänä.

Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö

Valtuuskunnan kokous 5.5.2021 § 8

Itlasto-muistio 21.4.2021

Tiedeasiantuntija Marko Merikukka

Itlasto-hyvinvointitietopankki

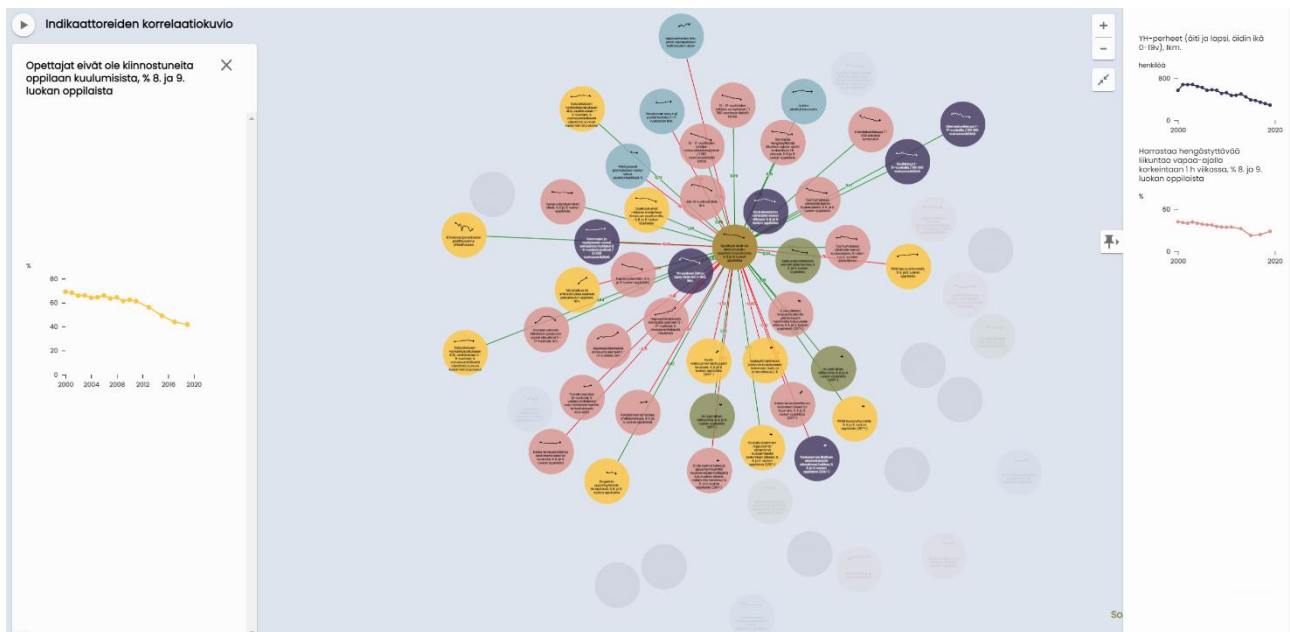
Itlasto-hyvinvointitietopankki kokoaa yhteen paikkaan verkkoon lapsia, nuoria ja lapsiperheitä koskevaa hyvinvointitietoa. Olemassa oleva hyvinvointitieto kerätään automatisoidusti esimerkiksi Tilastokeskuksen ja Sotkanetin rajapinnoilta. Hyvinvointitieto esitetään indikaattoreiden avulla visuaalisesti näyttävällä tavalla (Kuva 1). Indikaattorityö perustuu OKM:n vuonna 2011 aloittamaan työhön ja indikaattorit jaetaan YK:n LOS-työhön perustuvien hyvinvointiulottuvuuksien mukaan. Mahdollisimman helppokäyttöiseen ja itsensä auki selittävään Itlastoon voidaan lisätä myös laadullista tietoa raporteista, julkaisuista ja selonteista manuaalisesti. Myös erilaisia luokitteluja voidaan muodostaa tarpeen mukaan kuten esim. kansallisen lapsistrategian toimeenpanon tuki.

Kuva 1. Esimerkinäkymä Itlastosta, jossa hyvinvointi-indikaattorit kuvataan ilmapalloilla. Ilmapalloissa esillä indikaattorin trenditieto ja kehityssuunta ilmaistuna liikennevaloin (myönteinen, vakaa, kielteinen kehitys).

Itlasto on ensisijaisesti lapsipoliittisen tiedon seurantaan ja päätöksenteon tueksi tarkoitettu työväline päättäjille, asiantuntijoille ja tutkijoille. Kaikille avoin Itlasto tarjoaa koottua tietoa myös median ja kansalaisten käyttöön.

Tiedon kokoamisen lisäksi Itlasto tarjoaa tiedon tulkintaa ja ennusteita tulevista trendeistä. Tiedon kokoaminen yhteen paikkaan auttaa tietoaukkojen hahmottamisessa. Itlasto tarjoaa indikaattorityön osalta myös korrelaatiokuvion (Kuva 2), jossa esitetään indikaattoreiden välisiä korrelaatioita eli riippuvuuksia. Korrelaatioiden esittäminen mahdollistaa pärjäävyyskeskeisemmän näkökulman, jos kielteinen indikaattori korreloi voimakkaasti myönteisemmän indikaattorin kanssa.

Kuva 2. Esimerkinäkymä Itlasto korrelaatiokuvaista.

Vastaavaa palvelua ei Suomessa vielä ole. Ensimmäisessä aallossa Itlasto pilotoidaan kansallisen tason tietopankkina, mutta tarve alueelliselle tiedolle on tunnistettu. Täten Itlasto voisi tulevaisuudessa tarjota myös alueellisen tason tietoa.